

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра внутрішньої та сімейної медицини

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	228 Педіатрія: Педіатрія

Затверджено рішенням Ради з якості ННМІ

Голова Ради з якості ННМІ
Петрашенко Вікторія Олександрівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Гула Вікторія Іванівна

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Педіатрія	Керівник РПГ (гарант програми) Сміян Олександр Іванович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра внутрішньої та сімейної медицини	Завідувач кафедри Приступа Людмила Никодимівна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Внутрішня медицина
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра внутрішньої та сімейної медицини
Розробник(и)	Гула Вікторія Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 2 кред. ЄКТС, 60 год. Для денної форми навчання 44 год. становить контактна робота з викладачем (44 год. практичних занять), 16 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Необхідні знання з: - латинської мови та медичної термінології, - медичної біології, - медичної інформатики, - анатомії людини з особливостями дитячого віку, - фізіології з особливостями дитячого віку, - гістології, цитології та ембріології, - біологічної та біоорганічної хімії, - мікробіології, вірусології та імунології, - патоморфології, - патофізіології, - фармакології з особливостями дитячого віку, - гігієни та екології, - пропедевтики внутрішньої медицини, - сестринської практики.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Досягнення студентами глибоких знань та професійних вмінь з внутрішньої медицини, а саме захворювань серцево-судинної системи, суглобів, сполучної тканини, нирок на основі знань медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біохімії, мікробіології та вірусології, патоморфології, патофізіології, фармакології та вмінь

клінічного, лабораторного та інструментального обстеження пацієнта з дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб системи кровообігу
Тема 1 Артеріальна гіпертензія. Визначення. Роль порушень центральних та ниркових механізмів регуляції тиску, ендотеліальної функції та інших факторів. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ураження органів-мішеней. Диференційний діагноз. Стратифікація ризику. Ускладнення. Ізольована систолічна артеріальна гіпертензія. Лікування з позицій доказової медицини. Ускладнені та неускладнені гіпертензивні кризи, особливості лікувальної тактики. Основні причини, особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром Іценко-Кушинга, феохромоцитома, синдром Конна, дифузний токсичний зоб) і гемодинамічних артеріальних гіпертензій. Артеріальна гіпертензія при вагітності, метаболічних порушеннях (метаболічний синдром). Значення лабораторних та інструментальних методів для диференційної діагностики та верифікації діагнозу. Терапевтичне та хірургічне лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.
Тема 2 Атеросклероз. Хронічні форми ішемічної хвороби серця (ІХС). Атеросклероз. Визначення. Роль гіперліпідемій, загального та місцевого запалення, ушкодження судинної стінки і тромбоцитів у розвитку атеросклерозу. Фактори ризику. Особливості клінічних проявів залежно від переважної локалізації (аорта, коронарні, мезентеріальні та ниркові артерії, артерій нижніх кінцівок). Діагностика. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікувальна тактика при різних варіантах перебігу. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Особливості клінічного перебігу і діагностики різних варіантів стабільної стенокардії. Безбольові форми ІХС (безбольова ішемія міокарду, післяінфарктний та дифузний кардіосклероз). Особливості клінічних проявів, критерії діагнозу. Диференційована терапія різних форм ІХС. Перкутанні коронарні втручання при ІХС. Терапія нападів стенокардії, гострої лівошлуночкової недостатності з позицій доказової медицини. Прогноз та працездатність при різних формах ІХС.
Тема 3 ІХС: гострий інфаркт міокарда. Визначення. Роль атеросклерозу, дестабілізації атеросклеротичної бляшки і функціональних факторів в патогенезі різних форм ІХС. Класифікація. Особливості клінічного перебігу і діагностики гострого інфаркту міокарда. Поняття “гострий коронарний синдром”. Класифікація інфаркту міокарда, клінічна картина. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз різних форм гострого коронарного синдрому. Інвазивне лікування інфаркту міокарда. Ускладнення гострого інфаркту міокарда. Лікувальна тактика в різні періоди гострого інфаркту міокарда з позицій доказової медицини. Показання до хірургічного лікування. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика.

Тема 4 Порушення серцевого ритму та провідності.

Визначення. Етіологія. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь, шлуночкові тахікардія та фібриляція шлуночків). Клініка, ЕКГ-діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування з позицій доказової медицини. Роль електроімпульсної терапії. Невідкладна терапія при пароксизмальних порушеннях ритму та раптовій зупинці серця. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення та етіологія порушень провідності, класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності з позицій доказової медицини. Невідкладна допомога при нападах Морганьї-Адамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 5 Серцева недостатність. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА).

Визначення. Основні причини. Патогенез порушень центральної та периферичної гемодинаміки при різних формах (лівих та правих відділів серця). Роль нейрогуморальної активації та ремоделювання серця. Класифікація. Клінічні прояви та їх особливості залежно від варіанту (систолічний, діастолічний), стадії та функціонального класу. Діагностика. Лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Ведення хворого в умовах пандемії. Визначення та класифікація тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА). Фактори ризику. Патогенез порушень гемодинаміки. Клінічний перебіг різних форм. Критерії діагнозу, диференційний діагноз. Діагностичне значення змін даних інструментальних методів дослідження. Лікувальна тактика з позицій доказової медицини. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 6 Набуті вади серця.

Визначення. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень гемодинаміки. Класифікація. Комбіновані мітральні та аортальні вади. Клінічні прояви. Значення неінвазивних та інвазивних методів. Диференційний діагноз. Ускладнення. Показання до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 7 Інфекційний ендокардит. Перикардити.

Визначення. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностичні критерії. Значення лабораторних методів і ехокардіографічного (ЕхоКГ) дослідження в діагностиці. Диференційний діагноз. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси). Лікування з позицій доказової медицини. Режими антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення. Етіологія та патогенез. Класифікація. Особливості клініки, перебігу і діагностики різних варіантів перикардитів. Методи верифікації діагнозу. Диференційний діагноз при ураженнях міокарду. Тампонада серця. Показання до пункції перикарду, її діагностичне та лікувальне значення. Диференційована терапія різних форм із урахуванням етіологічних факторів. Профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 8 Міокардити. Кардіоміопатії.

Визначення кардіоміопатій. Класифікація. Етіологія та патогенез основних видів кардіоміопатій. Клінічні прояви, зміни ЕКГ, ЕхоКГ та інших променевих методів дослідження залежно від етіології і варіанту перебігу. Критерії діагнозу та диференційний діагноз. Ускладнення. Особливості лікування різних кардіоміопатій з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення міокардиту, класифікація, клінічні прояви, зміни ЕКГ, ЕхоКГ та інших методів дослідження. Особливості лікування в залежності від ступеня важкості та етіологічного чинника. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини

Тема 9 Ревматоїдний артрит.

Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація та номенклатура. Клінічна картина з урахуванням активності патологічного процесу, стадії захворювання, системних проявів. Індекс оцінки активності. Значення лабораторних та інструментальних методів для діагностики захворювання, його стадії та активності. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Стратегія лікування з позицій доказової медицини. Базисна терапія. Ведення хворого в умовах пандемії. Профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 10 Системні захворювання сполучної тканини.

Системний червоний вовчак. Визначення. Етіологічні фактори та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви залежно від ураження органів та систем, активності хвороби. Значення лабораторних, у тому числі імунологічних, методів дослідження. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Пульс-терапія. Профілактика. Прогноз та працездатність. Системна склеродермія та дерматоміозит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина залежно від ураження органів та систем. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування з позицій доказової медицини. Ведення хворого в умовах пандемії. Прогноз та працездатність.

Тема 11 Системні васкуліти. Реактивні артрити.

Класифікація. ANCA-асоційовані васкуліти. Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Підходи до лікування з позицій доказової медицини. Диференційний діагноз. Прогноз та працездатність. Реактивні артрити. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви реактивних артритів різної етіології. Значення лабораторних та інструментальних методів діагностики. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування з позицій доказової медицини, показання до антибактеріальної терапії. Прогноз та працездатність.

Тема 12 Анкілозуючий спондиліт. Псоріатичний артрит.

Анкілозуючий спондиліт. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Значення інструментальних та лабораторних методів. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність. Псоріатичний артрит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Значення інструментальних та лабораторних методів. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 13 Подагра. Остеоартрит.

Визначення подагри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Особливості суглобового синдрому та ураження внутрішніх органів. Диференційний діагноз. Медикаментозне лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення остеоартриту. Етіологія, патогенез. Класифікація. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи диференційованого лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність.

Модуль 3. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб сечостатевої системи

Тема 14 Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок.

Визначення гломерулонефриту. Етіологія, роль стрептококової інфекції та імунологічних порушень в розвитку хвороби. Патогенез основних клінічних синдромів. Класифікація. Клінічні прояви та діагностика окремих форм. Диференційний діагноз. Ускладнення (еклампсія, гостра ниркова та хронічна ниркова недостатність та ін.). Лікування з урахуванням морфологічного варіанту та клінічного перебігу з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Амілоїдоз. Визначення. Клінічні прояви. Інструментальні та лабораторні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 15 Інфекції сечовивідних шляхів. Пієлонефрити.

Визначення. Роль інфекції при запальних захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів. Первинний та вторинний пієлонефрит. Клінічні прояви. Інструментальні та лабораторні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 16 Гостре пошкодження нирок (ГПН). Хронічна хвороба нирок (ХХН). Хронічна ниркова недостатність.

Визначення. Етіологічні фактори. Клініка та зміни лабораторних показників. Диференційний діагноз між преренальним та ренальним ГПН. Ускладнення. Етіотропне лікування. Нирково-замісна терапія, терапія ускладнень. Контраст-індукована нефропатія. Профілактика. Прогноз. Визначення, етіологія, патогенез тубулоінтерстиціального нефриту. Клінічні прояви. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з позицій доказової медицини. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності. Профілактика. Прогноз та працездатність. Хронічна ниркова недостатність (ХНН). Визначення. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Класифікація. Клініка та зміни лабораторних показників. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування на різних стадіях з позицій доказової медицини. Нирково-замісна терапія. Показання та протипоказання до нирково-замісної терапії, ускладнення. ХХН. Етіологія, патогенез, стадії, клінічна картина, діагностика, лікування. Хронічна ниркова недостатність (ХНН). Визначення. Етіологічні фактори. Патогенез уражень органів та систем, їх клінічні прояви. Класифікація. Клініка та зміни лабораторних показників. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування на різних стадіях з позицій доказової медицини. Нирково-замісна терапія. Показання та протипоказання до нирково-замісної терапії, ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Модуль 4. Військова терапія

Тема 17 Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Радіаційні ураження.

Загальні питання організації терапевтичної допомоги у воєнний час. Характеристика сучасної бойової терапевтичної патології. Санітарні втрати терапевтичного профілю. Медичне сортування уражених на етапах надання першої лікарської та спеціалізованої терапевтичної допомоги ураженим при надзвичайних ситуаціях у мирний час. Клінічна характеристика іонізуючих випромінювань. Патогенез променевої хвороби. Клінічна класифікація радіаційних уражень, гострої променевої хвороби. Поняття про променеву травму, надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Основні ланки біологічної дії іонізуючих випромінювань та патогенезу основних клінічних форм радіаційних уражень. Клініка, діагностика та лікування променевої травми. Визначення гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика форм гострої променевої хвороби. Особливості радіаційних уражень мирного часу.

Тема 18 Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика.

Гостра променева хвороба. Клініка, діагностика. Класифікація кістково-мозкової форми гострої променевої хвороби. Особливості клінічної картини в різні періоди перебігу захворювання. Диференціально-діагностичні критерії ступенів тяжкості захворювання. Визначення загрожуючих життю станів у кожному періоді захворювання. Принципи патогенетичного лікування гострої променевої хвороби з урахуванням провідних проявів захворювання. Обсяг медичної допомоги ураженим іонізуючим випромінюванням на етапах медичної евакуації. Види атипових форм гострої променевої хвороби. Особливості клініки гострої променевої хвороби при зовнішньому нерівномірному опроміненні, при комбінованих радіаційних ураженнях, при внутрішньому опроміненні, при поєднаному опроміненні, нейтронних ураженнях, при тривалому опроміненні невеликими дозами. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби.

Тема 19 Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми гострої променевої хвороби.

Принципи патогенетичного лікування гострої променевої хвороби з урахуванням провідних проявів захворювання. Обсяг медичної допомоги ураженим іонізуючим випромінюванням на етапах медичної евакуації. Види атипових форм гострої променевої хвороби. Особливості клініки гострої променевої хвороби при зовнішньому нерівномірному опроміненні, при комбінованих радіаційних ураженнях, при внутрішньому опроміненні, при поєднаному опроміненні, нейтронних ураженнях, при тривалому опроміненні невеликими дозами. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби.

Тема 20 Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика. Лікування. Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду). Класифікація патологічних змін внутрішніх органів у поранених. Загальні синдроми вогнепальної рани. Захворювання органів дихання у поранених. Захворювання органів кровообігу у поранених. Захворювання органів травлення у поранених. Захворювання нирок у поранених. Лікування захворювань внутрішніх органів у поранених на етапах медичної евакуації з позицій доказової медицини. Профілактика захворювань внутрішніх органів у поранених. Опікова хвороба, визначення, класифікація. Патогенез основних клінічних проявів та ускладнень під час різних періодів перебігу захворювання. Типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика. Етапне лікування хворих з опіковою хворобою. Поняття про перегрівання, переохолодження. Ускладнення з боку внутрішніх органів при дії термічних факторів. Особливості клініки, діагностика. Профілактика та етапне лікування з позицій доказової медицини.
Тема 21 Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при станах, що загрожують життю на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час. Загальна характеристика уражень отруйними речовинами, класифікація, діагностика. Етапне лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій. Організація невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації. Обсяги медичної допомоги з позицій доказової медицини. Особливості ураження отруйними речовинами при аваріях мирного часу на хімічних підприємствах.
Модуль 5. Атестаційні заходи
Тема 22 Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік Виконання переліку практичних навичок та маніпуляцій. Диференційний залік

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Уміти збирати медичну інформацію про пацієнта із захворюваннями серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини з урахуванням етичних аспектів.
РН2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень, оцінювати їх результати для обстеження пацієнта із захворюваннями серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини.
РН3	Встановлювати попередній діагноз захворювання.
РН4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз
РН5	Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку, характер харчування при лікуванні та профілактиці захворювань серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини
РН6	Визначати характер харчування при лікуванні захворювань серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини

PH7	Визначати принципи та характер лікування захворювань серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини.
PH8	Діагностувати невідкладні стани в кардіології (гіпертензивний криз, гострий коронарний синдром, гострий інфаркт міокарда, тромбоемболія легеневої артерії, кардіогенний шок), нефрології (гостре пошкодження нирок, хронічна ниркова недостатність) та ревматології (вовчаковий нефрит).
PH9	Визначати тактику ведення/лікування хворого з невідкладними станами кардіології (гіпертензивний криз, гострий коронарний синдром, гострий інфаркт міокарда, тромбоемболія легеневої артерії, кардіогенний шок), нефрології (гостре пошкодження нирок, хронічна ниркова недостатність) та ревматології (вовчаковий нефрит).
PH10	Надавати екстрену медичну допомогу при гіпертензивному кризі, гострому коронарному синдромі, гострому інфаркті міокарда, тромбоемболії легеневої артерії, кардіогенному шоці, гострому пошкодженні нирок, хронічній нирковій недостатності, вовчаковому нефриті
PH11	Проводити лікувально-евакуаційні заходи
PH12	Виконувати медичні маніпуляції.
PH13	Визначати тактику ведення осіб з захворюваннями серцево-судинної, кістково-м'язової, сечостатевої системи та сполучної тканини
PH14	Вміти вести медичну документацію, у т.ч. із застосуванням сучасних цифрових технологій, спеціалізованого програмного забезпечення.
PH15	Проводити аналіз та оцінку впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПР1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
ПР3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПР4	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики), дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2)
ПР5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР6	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР7	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР8	Визначати необхідну дієту при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПР12	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі головного клінічного синдрому (тяжкості стану) діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

ПР13	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
ПР14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР18	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.
ПР25	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 228 Педіатрія:

ПК1	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПК2	ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
ПК3	ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ПК4	ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ПК5	ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії.
ПК6	ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ПК7	ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ПК8	ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження хворих різних вікових груп.
ПК9	ФК 2. Здатність ДО визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ПК10	ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ПК11	ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпи здорових людей та при лікуванні захворювань.
ПК12	ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

ПК13	ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
ПК14	ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
ПК15	ФК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
ПК16	ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги.
ПК17	ФК 10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ПК18	ФК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.
ПК19	ФК 14. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
ПК20	ФК 16. Здатність до ведення медичної документації.
ПК21	ФК 18. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

8. Види навчальних занять

Тема 1. Артеріальна гіпертензія.
Пр1 "Артеріальна гіпертензія" (денна) Первинна (есенціальна) та вторинна (симптоматична) артеріальна гіпертензія. Класифікація. Стратифікація ризику. Етілогія, клінічна діагностика ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних), ендокринних (синдром Кушинга, феохромоцитома, синдром Конна) і гемодинамічних артеріальних гіпертензій. Артеріальна гіпертензія при вагітності, метаболічних порушеннях. Значення лабораторних і інструментальних методів діагностики та верифікації діагнозу. Терапевтичне та хірургічне лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу (тестування), відпрацювання навичок фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру для вимірювання артеріального тиску. Застосування інструментальних методів (визначення зросту та маси тіла, робота з електрокардіографом, даними МРТ, КТ головного мозку, грудної клітки) та лабораторних обстежень (використання глюкометра, оцінка електролітних змін, рівнів гормонів) з подальшим обговоренням результатів для стратифікації ризику. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця, судин у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво), перегляд відео з методики клінічного обстеження серцево-судинної системи, у т. ч. УЗД серця, ангіографії.
Тема 2. Атеросклероз. Хронічні форми ішемічної хвороби серця (ІХС).

Пр2 "Атеросклероз." (денна)

Визначення атеросклерозу. Роль гіперліпідемій, дисліпідемії, загального та місцевого запалення, ушкодження судинної стінки і тромбоцитів у розвитку атеросклерозу. Фактори ризику. Клінічні прояви. Діагностика. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Прогноз. Клініка, діагностика різних варіантів стабільної стенокардії. Безбольові форми ІХС (безбольова ішемія міокарду, післяінфарктний та дифузний кардіосклероз). Перкутанні коронарні втручання при ІХС. Терапія нападів стенокардії, гострої лівошлуночкової недостатності. Прогноз та працездатність. Принципи лікування. Теоретична робота в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування інструментальних (робота з електрокардіографом, даними ЕКГ та холтер-моніторингу, УЗД серця) та лабораторних (використання глюкометра, оцінка електролітних змін, ліпідограми) методів обстеження з подальшим обговоренням. Ознайомлення з методикою проведення та трактування даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця та судин у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), використання віртуальної симуляції.

Тема 3. ІХС: гострий інфаркт міокарда.

Пр3 "ІХС. Гострий коронарний синдром. Гострий інфаркт міокарда." (денна)

Визначення. Роль атеросклерозу, дестабілізації атеросклеротичної бляшки і функціональних факторів в патогенезі ІХС. Класифікація ІХС. Поняття “гострий коронарний синдром”. Невідкладна допомога. Критерії діагнозу, клініка та діагностика гострого інфаркту міокарда. Класифікація. Зміни на ЕКГ, ускладнення та лікувальна тактика в різні періоди гострого інфаркту міокарда. Показання до хірургічного лікування. Реабілітація. Первинна та вторинна профілактика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення коронарної ангіографії, електричної кардіоверсії, кардіостимуляції, респіраторної підтримки), інструментальних (робота з електрокардіографом, пульсоксиметром, даними ЕКГ та коронарної ангіографії, УЗД серця, рентгенограмами ОГК) та лабораторних (використання глюкометра, оцінка МНС, АЧТЧ, ліпідограми, біомаркерів) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Проведення внутрішньовенних ін'єкцій та серцево-легеневої реанімації в симуляційному центрі на фантомах. Ознайомлення з методикою проведення ультразвукового обстеження серця,

Тема 4. Порушення серцевого ритму та провідності.

Пр4 "Порушення провідності серця. Шлуночкові аритмії. Надшлуночкові аритмії." (денна)

Визначення, етіологія, класифікація. Клініка та ЕКГ-діагностика атріовентрикулярних блокад та блокад ніжок пучка Гіса. Тактика при гострих та хронічних порушеннях провідності. Невідкладна допомога при нападах Морганьї-Адамса-Стокса. Показання та принципи електрокардіостимуляції (тимчасової, постійної). Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення. Етіологія. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, шлуночкові тахікардія та фібриляція шлуночків). Клініка, ЕКГ-діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування. Роль електроімпульсної терапії. Невідкладна терапія при пароксизмальних порушеннях ритму та раптовій зупинці серця з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Надшлуночкові аритмії. Визначення. Етіологія. Електрофізіологічні механізми аритмій (екстрасистолія, фібриляція та тріпотіння передсердь). Клініка, ЕКГ-діагностика та диференційна діагностика. Ускладнення. Медикаментозні та немедикаментозні методи лікування з позицій доказової медицини. Роль електроімпульсної терапії. Невідкладна терапія при пароксизмальних порушеннях ритму. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 5. Серцева недостатність. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА).

Пр5 "Серцева недостатність. Легеневе серце. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА)." (денна)

Визначення. Основні причини. Патогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування серцевої недостатності залежно від варіанту (зі збереженою, зниженою та мінімально зниженою фракцією викиду лівого шлуночка). Лікування, прогноз та профілактика. Визначення та класифікація ТЕЛА. Фактори ризику. Патогенез. Клінічний перебіг. Критерії, диференційна діагностика, тактика лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення коронарної ангіографії, електричної кардіоверсії, кардіостимуляції, респіраторної підтримки), інструментальних (робота з електрокардіографом, пульсоксиметром, даними ЕКГ, УЗД серця, рентгенограмами ОГК) та лабораторних (використання глюкометра, оцінка МНС, АЧТЧ, ліпідограми, біомаркерів) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Проведення внутрішньовенних ін'єкцій. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Набуті вади серця.

Пр6 "Набуті вади." (денна)

Визначення. Вади мітрального, аортального, трикуспідального клапанів. Етіологія, механізми порушень гемодинаміки. Класифікація. Комбіновані мітральні та аортальні вади. Клінічні прояви. Значення неінвазивних та інвазивних методів. Диференційний діагноз. Ускладнення. до хірургічного лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення електричної кардіоверсії, респіраторної підтримки), інструментальних (робота з електрокардіографом, пульсоксиметром, даними ЕКГ, УЗД серця, рентгенограмами ОГК) та лабораторних (використання глюкометра, оцінка МНС, АЧТЧ) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з позицій доказової медицини. Проведення внутрішньовенних ін'єкцій. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 7. Інфекційний ендокардит. Перикардити.

Пр7 "Інфекційний ендокардит. Перикардити." (денна)

Інфекційний ендокардит. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностичні критерії. Методи дослідження. Перикардити. Визначення. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу залежно від збудника. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси). Лікування з позицій доказової медицини. Режим антибактеріальної терапії. Показання до хірургічного лікування. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру, інструментальних (робота з електрокардіографом, пульсоксиметром, даними ЕКГ, УЗД серця, рентгенограмами ОГК) та лабораторних методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення УЗД серця). Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних ультразвукового обстеження серця та КТ мозку у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 8. Міокардити. Кардіоміопатії.

Пр8 "Міокардити. Кардіоміопатії." (денна)

Міокардити. Етіологія, патогенез, класифікація міокардитів. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Визначення кардіоміопатій. Класифікація. Етіологія та патогенез основних видів кардіоміопатій. Клінічні прояви. Значення лабораторних та інструментальних методів дослідження в діагностиці. Критерії діагнозу та диференційний діагноз. Ускладнення. Особливості лікування різних кардіоміопатій. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення міокардиту, класифікація, клінічні прояви, лабораторні та інструментальні методи дослідження. Особливості лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення ехокардіографії), інструментальних (робота з електрокардіографом, пульсоксиметром, даними ЕКГ, УЗД серця, рентгенограмами ОГК) та лабораторних методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця у відділеннях лікувального закладу.

Тема 9. Ревматоїдний артрит.

Пр9 "Ревматоїдний артрит" (денна)

Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація та номенклатура. Клінічна картина з урахуванням активності патологічного процесу, стадії захворювання, системних проявів. Індекс оцінки активності за шкалою DAS. Значення лабораторних та інструментальних методів для діагностики захворювання, його стадії та активності. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Базисна терапія з позицій доказової медицини. Алгоритм лікування. Визначення ефективності базисної терапії. Профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру, опитувальників. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення оцінки активності РА), інструментальних (робота з рентгенограмами суглобів, даними денситометрії) та лабораторних (використання глюкометру, оцінка серологічних маркерів) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з використанням інфузомату. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження суглобів у відділеннях лікувального закладу.

Тема 10. Системні захворювання сполучної тканини.

Пр10 "Системний червоний вовчак. Системна склеродермія. Дерматоміозит." (денна)

Системний червоний вовчак. Системна склеродермія. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина залежно від ураження органів та систем. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування з позицій доказової медицини. Прогноз та працездатність. Визначення дерматоміозиту. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина залежно від ураження органів та систем. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування з позицій доказової медицини. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру, опитувальників, капіляроскопа. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення оцінки активності СЧВ), інструментальних (робота з рентгенограмами суглобів) та лабораторних (оцінка серологічних маркерів) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з використанням інфузомату. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстежень у відділеннях лікувального закладу.

Тема 11. Системні васкуліти. Реактивні артрити.

Пр11 "Васкуліти великих судин та судин середнього калібру. Васкуліти дрібних судин. Реактивні артрити." (денна)

Васкуліти великих судин та судин середнього калібру. Класифікація васкулітів. Етіологія, патогенез, клініка. Діагностичні критерії гігантоклітинного артеріїту, артеріїту Такаюсу, вузликового поліартеріїту. Лабораторна та інструментальна діагностика. Лікування. Диференційний діагноз. Прогноз та працездатність. Васкуліти дрібних судин. ANCA-асоційовані та імунокомплексні васкуліти. Клініка. Лабораторна, інструментальна діагностика. Диференційний діагноз. Лікування. Прогноз та працездатність. Визначення реактивних артритів. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви реактивних артритів різної етіології. Діагностика, лікування, прогноз. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру, опитувальників. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення панч-біопсії), інструментальних (робота з рентгенограмами ОГК) та лабораторних (оцінка серологічних маркерів, аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з використанням інфузомату. Ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних КТ у відділеннях лікувального закладу.

Тема 12. Анкілозуючий спондиліт. Псоріатичний артрит.

Пр12 "Анкілозуючий спондиліт. Псоріатичний артрит" (денна)

Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Значення інструментальних та лабораторних методів. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність. Псоріатичний артрит. Визначення. Етіологічні фактори, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Значення інструментальних та лабораторних методів. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру, оціночних шкал. Застосування інструментальних (робота з рентгенограмами суглобів) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення та трактування даних рентгенологічного, МРТ та ультразвукового обстежень суглобів у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 13. Подагра. Остеоартрит.

Пр13 "Подагра. Остеоартрит" (денна)

Визначення подагри. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Особливості суглобового синдрому та ураження внутрішніх органів. Диференційний діагноз. Медикаментозне лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення остеоартриту. Етіологія, патогенез. Класифікація. Критерії діагнозу. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи диференційованого лікування з позицій доказової медицини. Профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування інструментальних (робота з рентгенограмами суглобів) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення артроцентезу у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) або за допомогою віртуальної симуляції.

Тема 14. Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок.

Пр14 "Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок." (денна)

Визначення гломерулонефриту. Етіологія, роль стрептококової інфекції та імунологічних порушень в розвитку хвороби. Патогенез основних клінічних синдромів. Класифікація. Диференційний діагноз. Лікування з урахуванням морфологічного варіанту та клінічного перебігу з позицій доказової медицини. Антибактеріальна терапія гломерулонефритів. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Визначення, етіологія, патогенез нефротичного синдрому. Клінічні прояви. Роль інструментальних та лабораторних методів обстеження. Критерії діагностики та диференційний діагноз. Стандарти лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення біопсії нирок), інструментальних (оцінка результатів біопсії) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Визначення амілоїдозу нирок. Етіологія і патогенез. Класифікація. Клінічна картина. Методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з позицій доказової медицини. П

Тема 15. Інфекції сечовивідних шляхів. Пієлонефрити.

Пр15 "Пієлонефрити, тубулоінтерстиціальний нефрит." (денна)

Пієлонефрити. Визначення. Роль інфекції при запальних захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів. Первинний та вторинний пієлонефрит. Клінічні прояви. Інструментальні та лабораторні методи діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування з позицій доказової медицини. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування інструментальних (інтерпретація УЗД) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення УЗД нирок у відділеннях лікувального закладу або за допомогою віртуальної симуляції.

Тема 16. Гостре пошкодження нирок (ГПН). Хронічна хвороба нирок (ХХН). Хронічна ниркова недостатність.

Пр16 "Гостре пошкодження нирок (ГПН). Хронічна хвороба нирок (ХХН). Хронічна ниркова недостатність." (денна)

Визначення. Етіологія. Клініка та зміни лабораторних показників. Диференційний діагноз між преренальним та ренальним ГПН. Ускладнення. Визначення ХХН. Етіологія, патогенез. Класифікація. Діагностика. Тактика лікування. Клінічні прояви стадій ХХН та діагностика. Лікування ХХН. Визначення хронічної ниркової недостатності. Етіологія. Патогенез. Клінічні прояви. Класифікація. Клініка та зміни лабораторних показників. Диференційний діагноз. Ускладнення. Ренопротекція з позицій доказової медицини. Нирково-замісна терапія. Показання та протипоказання до нирково-замісної терапії, ускладнення. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження амбулаторного/стаціонарного хворого або застосування рольових ігор (за умов карантину в лікарні) з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення перитонеального діалізу), інструментальних та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення перитонеального діалізу у нефрологічному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 17. Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Радіаційні ураження.

Пр17 "Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Радіаційні ураження." (денна)

Загальні питання організації терапевтичної допомоги у воєнний час. Характеристика сучасної бойової терапевтичної патології. Санітарні втрати терапевтичного профілю. Медичне сортування уражених на етапах надання першої лікарської та спеціалізованої терапевтичної допомоги ураженим при надзвичайних ситуаціях у мирний час. Клінічна класифікація радіаційних уражень. Поняття про променеву травму, надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації. Основні ланки біологічної дії іонізуючих випромінювань та патогенезу основних клінічних форм радіаційних уражень. Клініка, діагностика та лікування променевої травми. Визначення гострої променевої хвороби. Патогенез, класифікація променевої хвороби. Клініка, діагностика форм гострої променевої хвороби. Особливості. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (обговорення ситуаційних завдань з організації терапевтичної допомоги), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження хворого із застосуванням рольових ігор з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування інструментальних (робота з рентгенограмами та КТ ОГК, ЕКГ) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування. Ознайомлення з методикою проведення КТ, ЕКГ у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 18. Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика.

Пр18 "Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби." (денна)

Клініка, діагностика. Особливості клінічної картини в різні періоди перебігу захворювання. Диференціально-діагностичні критерії ступенів тяжкості гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика, класифікація кістково-мозкової форми гострої променевої хвороби. Особливості клінічної картини в різні періоди перебігу захворювання. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження хворого із застосуванням рольових ігор з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення пункції кісткового мозку) та лабораторних (оцінка аналізу крові, мієлограм) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з позицій доказової медицини. Диференціально-діагностичні критерії ступенів тяжкості гострої променевої хвороби. Визначення загрожуючих життю станів у кожному періоді захворювання.

Тема 19. Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми гострої променевої хвороби.

Пр19 "Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми ГПХ" (денна)

Принципи патогенетичного лікування гострої променевої хвороби з урахуванням провідних проявів захворювання. Обсяг медичної допомоги ураженим іонізуючим випромінюванням на етапах медичної евакуації. Види атипових форм гострої променевої хвороби. Особливості клініки гострої променевої хвороби при зовнішньому нерівномірному опромінюванні, при комбінованих радіаційних ураженнях, при внутрішньому опроміненні, при поєднаному опроміненні, нейтронних ураженнях, при тривалому опроміненні невеликими дозами. Надання медичної допомоги на етапах медичної евакуації при атипових формах гострої променевої хвороби. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження хворого із застосуванням рольових ігор з використанням фонендоскопу, тонометру. Застосування віртуальної симуляції (перегляд відео з проведення пункції кісткового мозку) та лабораторних (оцінка аналізу крові, мієлограм) методів обстеження з подальшим обговоренням результатів. Обговорення тактики та призначення лікування з позицій доказової медицини.

Тема 20. Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика. Лікування. Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду).

Пр20 "Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика. Лікування. хвороба. Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду)." (денна)

Класифікація патологічних змін внутрішніх органів у поранених. Загальні синдроми вогнепальної рани, класифікація опікової хвороби. Клінічні прояви, ускладнення під час різних періодів перебігу захворювання. Типові ускладнення перебігу опікової хвороби, діагностика. Етапне лікування хворих. Поняття про перегрівання. Обмороження. Ускладнення з боку внутрішніх органів при дії тепла та холоду. Клініка, діагностика, тактика. Передбачено теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань), відпрацювання навичок збору скарг, анамнезу, фізикального обстеження хворого із застосуванням рольових ігор з використанням фонендоскопу, тонометру, пульсоксиметру. Робота в симуляційному класі з фантомом та реанімаційним торсом для відпрацювання медичної допомоги при проведенні другого етапу медичного сортування (потрійний прийом Сафара; ручне очищення порожнини рота та гортані; очищення ротоглотки за допомогою аспіратора; введення повітроводу; здійснення штучного дихання, у тому числі з використанням мішка типу «АМБУ»; інгаляція кисню; непрямий масаж серця; дефібриляція; зупинка зовнішньої кровотечі (венозної, артеріальної); накладення шийного комірця; мобілізація переломів за допомогою шин; фіксація постраждалого на транспортній дошці; накладання бинтових пов'язок). Застосування інструментальних (робота з рентгенограмами, КТ ОГК, ЕКГ) та лабораторних (оцінка аналізу крові, сечі тест-смужками) методів обстеження.

Тема 21. Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при станах, що загрожують життю на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час.

Пр21 "Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при станах, що загрожують життю на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час." (денна)

Загальна характеристика уражень отруйними речовинами, класифікація, діагностика. Етапне лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій. Організація невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації. лікування уражених отруйними речовинами протягом бойових дій. Організація невідкладної терапевтичної допомоги при гострих отруєннях на етапах медичної евакуації. Особливості ураження отруйними речовинами при аваріях мирного часу. Обсяги медичної допомоги. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті (тестування, обговорення ситуаційних завдань з організації терапевтичної допомоги), відпрацювання навичок фізикального обстеження хворого із застосуванням рольових ігор з використанням фонендоскопу, тонометру, пульсоксиметру. Робота в симуляційному класі з фантомом та реанімаційним торсом для відпрацювання медичної допомоги при проведенні другого етапу медичного сортування (потрійний прийом Сафара; ручне очищення порожнини рота та гортані; очищення ротоглотки за допомогою аспіратора; введення повітроводу; ендотрахеальна інтубація; крікотомія (конікотомія); пункція крікотиреоїдної зв'язки; трахеостомія; здійснення штучного дихання, у тому числі з використанням мішка типу «АМБУ»; інгаляція кисню; непрямий масаж серця; дефібриляція). Обговорення тактики та призначення лікування з позицій доказової медицини.

Тема 22. Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік

Пр22 "Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік" (денна)
Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Практикоорієнтоване навчання
МН5	Самостійне навчання
МН6	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання, які сприяють розвитку фахових здібностей, спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів, стимулюють до наукової діяльності.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні.
НД2	Інтерпретація результатів лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження, тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, коронарографія, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія, тощо) методів обстеження.
НД3	Електронне навчання у системах (Google Meet, на платформі MIX)
НД4	Розбір клінічних кейсів.
НД5	Підготовка та презентація доповіді
НД6	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД7	Виконання групового практичного завдання
НД8	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези, доповідь)
НД9	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД10	Підготовка до практичних занять

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
------------	---	------------------------------------

Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
В загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО3 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Консультації студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки
МФО4 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки	Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань

МФО5 Перевірка результатів розв'язання ситуаційних завдань (клінічних кейсів)	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформувати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО6 Тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню теми.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Мінімальний відсоток успішного складання тестів - 60% правильних відповідей.
МФО7 Консультавання викладача під час підготування індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проекту
МФО8 Дискусії у фокус-групах	Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО9 Перевірка виконання практичних навичок	Відпрацювання практичних навичок на різноманітних манекенах і симуляторах.	Протягом усього періоду навчання. На останньому занятті студент має успішно виконати практичні навички	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих практичних навичок
МФО10 Консультавання викладача під час підготовки презентації та виступу з доповіддю	Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є здатність до чіткого формулювання та висловлювання своєї думки, використання сучасних методик ораторського мистецтва. Залучення здобувачів до підготовки власних доповідей сприяє формуванню вищезазначених навичок.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до підготовки доповіді та плану виступу.

МФО11 Тести (автоматизовані тести) для самоконтролю	Тестування дозволяє здобувачу перевірити власні результати навчання по завершенню дисципліни та готовність до здачі КРОКу-2.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Мінімальний відсоток успішного складання - 60 % правильних відповідей.
МФО12 Аналіз розуміння показників лабораторних та інструментальних методів обстеження	Ключовим фактором у проведенні диференціальної діагностики є комплексна оцінка стану пацієнта з врахуванням результатів лабораторних та інструментальних обстежень.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Надання викладачем коментарів щодо правильності інтерпретації результатів обстежень здобувачем та подальша дискусія розбіжностей.

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО3 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з різноманітних невідкладних станів	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО4 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів дослідження, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування, можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання	120 балів	
МСО3. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	60	
	60	Ні

МСО4. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		60	
		60	Ні

За кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці вираховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – $120 \cdot \text{середнє арифметичне} / 5$. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120, мінімальна – 72 (за умови виконання вимог навчальної програми). Практично - орієнтований диференційований залік проводиться відповідно до розкладу наприкінці семестру (циклу). Оцінка за залік виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання, при цьому, в цілому, оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів, із них - оцінка за практичну та теоретичну підготовку складає по 40% від загальної суми балів контролю і відповідає - «5» – 32 бали, «4» – 25,6 балів, «3» – 19,2 бали «2» – 0 балів. Оцінка за тестування складає 20%, що відповідає – «5» – 16 балів, «4» – 12,8 балів, «3» – 9,6 балів «2» – 0 балів. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни: за призове місце у II турі студентської олімпіади з дисципліни або у конкурсі студентських наукових робіт – 12 балів, за участь у студентському науковому форумі у вигляді усної доповіді – 5 балів, за участь у науковому форумі у вигляді стендової доповіді – 4 бали, у вигляді публікації тез – 3 бали, при підборі відео матеріалу з дисципліни – 2 бали. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72), бали за індивідуальну самостійну роботу студента (не більше 12) та балів за диференційний залік (не менше 48). Загальний бал з дисципліни не може бути більше ніж 200. Перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, коронарограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН3	Медичні споруди/приміщення та обладнання (КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня", "Сумський обласний кардіологічний диспансер")
ЗН4	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН5	Медичне обладнання (спірометр, пікфлоуметр, електрокардіограф, ростомір, ваги, фіброгастроскоп, тонометр, фонендоскоп, капіляроскоп, глюкометр, інфузомат, тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, тощо)

ЗН7	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
-----	---

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Внутрішня медицина. Розділ "Кардіологія" [Текст] : навч. посіб. / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, Н. М. Кириченко та ін. ; за заг. ред. Л. Н. Приступи. — Суми : СумДУ, 2021. — 281 с.
2	Медицина за Девідсоном. Принципи і практика [Текст] : посібник: у 3-х т. Т.3 / С. Ралстон, Я. Пенман, М. Стрекен, Р. Гобсон; наук. ред. пер.: І. Скрипник, О. Курята, Л. Соколова та ін. — пер. 23-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2021. — 642 с.
3	Медицина за Девідсоном. Принципи і практика [Текст] : посібник: у 3-х т. Т.2 / С. Ралстон, Я. Пенман, М. Стрекен, Р. Гобсон; наук. ред. пер.: К. Юрко, В. Москалюк, Л. Мороз та ін. — пер. 23-го англ. вид. — Київ : Медицина, 2021. — 778 с.
4	Pogorielova, O. S. Acute coronary syndrome [Текст] : study guide / O. S. Pogorielova. — Sumy : Sumy State University, 2021. — 73 p.
5	Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 2-х ч. Ч.1 : Кардіологія, ендокринологія та ревматологія / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, Н. М. Кириченко та ін. ; за заг. ред. Л. Н. Приступи. — 2-ге вид., перероб. та доп. — Суми : СумДУ, 2025. — 284 с. — CC BY-NC-SA.
6	Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб [Електронний ресурс] : навч. посіб.: у 2-х ч. Ч.2 : Пульмонологія, нефрологія, алергологія, гематологія та гастроентрологія / Л. Н. Приступа, В. В. Качковська, І. О. Моїсеєнко А. В. Ковчун та ін. ; за заг. ред. Л. Н. Приступи. — 2-ге вид., перероб. та доп. — Суми : СумДУ, 2025. — 241 с. — CC BY-NC-SA.
7	Кириченко, Н. М. Артеріальна гіпертензія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Н. М. Кириченко, В. Г. Псарьова, І. О. Дудченко. — Суми : СумДУ, 2024. — 149 с.
8	Harrison's Principles of Internal Medicine [Електронний ресурс]. Vol.1. — 21st ed. — New York : McGraw Hill, 2022. — 3855 p.
Допоміжна література	
9	Актуальні питання внутрішньої медицини (в схемах і таблицях) [Текст] : навч. посіб. Ч.2 / О. М. Біловол, В. М. Лісовий, О. Г. Аврунін та ін. ; за заг. ред. О. М. Біловола. — Львів : Новий Світ–2000, 2024. — 418 с.
10	Воєнно-польова терапія [Текст] : підручник / Г. В. Осьодло, А. В. Верба, М. М. Козачок та ін. ; за ред.: Г.В. Осьодло, А.В. Верби. — К. : СПД Чалчинська Н.В., 2017. — 620 с.

11	6322 Методичні вказівки до практичних занять із дисципліни "Внутрішня медицина" ("Невідкладна допомога в клініці внутрішньої медицини") [Електронний ресурс] : для здобувачів 6-го курсу спец. І2 (222) Медицина, І3 (228) Педіатрія освітнього ступеня "магістр" очної форми здобуття вищої освіти / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, Н. М. Кириченко та ін. — Суми : СумДУ, 2026. — 60 с. — CC BY-NC-SA 4.0.
12	Глушко, Л. В. Внутрішні хвороби [Текст] : підручник: у 2-х ч. Ч.1 : Розділи 1-8 / Л. В. Глушко, С. В. Федоров, І. М. Скрипник та ін. ; ред. Л. В. Глушко. — К. : Медицина, 2019. — 680 с.
15	6321 Методичні вказівки до практичних занять із дисципліни "Внутрішня медицина" ("Сучасна практика внутрішньої медицини") [Електронний ресурс] : для здобувачів 6-го курсу спец. І2 (222) Медицина, І3 (228) Педіатрія освітнього ступеня "магістр" очної форми здобуття вищої освіти / Л. Н. Приступа, В. Г. Псарьова, Н. М. Кириченко та ін. — Суми : СумДУ, 2026. — 128 с. — CC BY-NC-SA 4.0.
16	Скибчик, В. А. Клінічна електрокардіографія [Текст] / В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик. — Львів : Марченко Т.В., 2025. — 568 с.
17	Сакевич, В. Д. Медичні маніпуляції та процедури в терапії [Текст] : навч. посіб. / В. Д. Сакевич, Ю. М. Казаков, Т. А. Трибрат. — Львів : Магнолія 2006, 2025. — 254 с.
18	Крічфалушій, О. П. Основи електрокардіографії [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / О. П. Крічфалушій, Ю. М. Савка. — Ужгород, 2025. — 114 с.
19	Summary of European recommendations on nephrology [Електронний ресурс] : study guide / I. O. Moiseyenko, V. G. Psareva, L. N. Prystupa et al.; edited by L. N. Prystupa. — Sumy : Sumy State University, 2023. — 163 p.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
16	https://www.mdcalc.com/
17	https://strazhesko.org.ua/metodichni-rekomendatsiyi/
18	https://doi.org/10.31450/ukrjnd.2(74).2022.11

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики хвороб системи кровообігу												
1	Артеріальна гіпертензія.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
2	Атеросклероз. Хронічні форми ішемічної хвороби серця (ІХС).	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
3	ІХС: гострий інфаркт міокарда.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
4	Порушення серцевого ритму та провідності.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
5	Серцева недостатність. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА).	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
6	Набуті вади серця.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
7	Інфекційний ендокардит. Перикардити.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
8	Міокардити. Кардіоміопатії.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
Модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини												
1	Ревматоїдний артрит.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
2	Системні захворювання сполучної тканини.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
3	Системні васкуліти. Реактивні артрити.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
4	Анкілозуючий спондиліт. Псоріатичний артрит.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
5	Подагра. Остеоартрит.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
Модуль 3. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб сечостатевої системи												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Гломерулонефрити. Амілоїдоз нирок.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
2	Інфекції сечовивідних шляхів. Пієлонефрити.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
3	Гостре пошкодження нирок (ГПН). Хронічна хвороба нирок (ХХН). Хронічна ниркова недостатність.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
Модуль 4. Військова терапія												
1	Організація терапевтичної допомоги у воєнний час та при надзвичайних ситуаціях мирного часу. Радіаційні ураження.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
2	Гостра променева хвороба. Кістково-мозкова форма гострої променевої хвороби. Клініка, діагностика.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
3	Етапне лікування хворих з гострою променевою хворобою. Атипові форми гострої променевої хвороби.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
4	Захворювання внутрішніх органів при бойовій хірургічній травмі та травмах в умовах катастроф та аварій мирного часу. Ускладнення. Профілактика. Лікування. Захворювання, викликані дією на організм термічних факторів (тепла та холоду).	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
5	Невідкладні стани, надання терапевтичної допомоги при станах, що загрожують життю на етапах медичної евакуації. Ураження отруйними речовинами у воєнний та мирний час.	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
Модуль 5. Атестаційні заходи												
1	Виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік	2.5	2	0	2	0	0.5	0	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)		60	44	0	44	0	16	0	11	0	6	0

	РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Внутрішня медицина» Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл Спеціальність та освітня програма 228 Педіатрія: Педіатрія Форма здобуття освіти денна Мова викладання українська
Викладач(і)	Гула Вікторія Іванівна
Контактна інформація викладача	Приступа Людмила Никодимівна, д.мед.н., професор кафедри внутрішньої медицини з центром респіраторної медицини, e-mail: l.prystupa@med.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня", вул. Ковпака, 18, м. Суми щочетверга 15.00-17.00
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://elearning.sumdu.edu.ua/works/3192/nodes/586692
Посилання на робочу програму в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/e39156d21714e964d348ae5eee83579c6098004
Засоби зворотного зв'язку	Mix.sumdu.edu.ua, електронна скринька, viber

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Усі роботи, визначені робочою програмою, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час всіх видів контрольних заходів списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації, списування. Усі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання зі зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні матеріалів із джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених робочою програмою навчальної дисципліни, здобувачі освіти обов'язково мають дотримуватися умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, участь у програмах академічної мобільності) навчання може відбутись за індивідуальним графіком.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку незадовільного результату студент має право двічі перескласти семестровий екзамен – перший раз екзаменатору, призначеному завідувачем кафедри, другий – комісії, яка створюється деканатом. Перескладання екзамену здійснюється за окремим графіком, який затверджується деканатом. Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати екзаменаційне завдання атестується як незадовільна відповідь. Студент має право одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

Якщо за результатами всіх контрольних заходів отримана сума балів відповідає позитивній оцінці (обов'язковою є умова виконання усіх вимог, визначених РП НД та регламентом), вона є підсумковою, перескладання позитивної оцінки з метою підвищення не здійснюється.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету, з урахуванням установлених строків, форм контролю та процедур повторного складання контрольних заходів.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження та розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу Сумського державного університету.

Критерії оцінювання

Семестр викладання

МСО3. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій, 60 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$170 \leq RD \leq 200$ 51-60 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$140 \leq RD < 169$ 42-50 балів
3 (задовільно) <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>	$120 \leq RD < 139$ 36-41 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 119$ 0-35 балів
МСО4. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки, 60 балів	
5 (відмінно) <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	$170 \leq RD \leq 200$ 51-60 балів
4 (добре) <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	$140 \leq RD < 169$ 42-50 балів

3 (задовільно) <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>	$120 \leq RD < 139$ 36-41 балів
2 (незадовільно) <i>Робота не виконана/виконання не задовольняє мінімальним критеріям</i>	$0 \leq RD < 119$ 0-35 балів